

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 1 april 2022
(OR. en)

7781/22

**Interinstitutionellt ärende:
2022/0106(NLE)**

**ECOFIN 296
UEM 49**

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	1 april 2022
till:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2022) 163 final
Ärende:	Förslag till RÅDETS REKOMMENDATION om växling av hryvniasedlar till värdmedlemsstaternas valuta till förmån för personer som flyr kriget i Ukraina

För delegationerna bifogas dokument – COM(2022) 163 final.

Bilaga: COM(2022) 163 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 1.4.2022
COM(2022) 163 final

2022/0106 (NLE)

Förslag till

RÅDETS REKOMMENDATION

**om växling av hryvniasedlar till värdmedlemsstaternas valuta till förmån för personer
som flyr kriget i Ukraina**

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

- **Motiv och syfte med förslaget**

Som svar på den ryska militära invasionen av Ukraina den 24 februari 2022 fördömde Europeiska rådet i sina slutsatser samma dag Ryska federationens (*Ryssland*) oprovocerade och oberättigade militära aggression mot Ukraina i starkast möjliga ordalag, och betonade att detta grovt bryter mot internationell rätt och principerna i FN-stadgan samt undergräver den europeiska och globala säkerheten och stabiliteten.

Unionen har visat och kommer att fortsätta att visa sitt hållfasta stöd till Ukraina och dess medborgare, som utsätts för en aggressionshandling utan motstycke från Rysslands sida. Detta förslag är en del av unionens svar på att människor tvingas fly till följd av den ryska militära invasionen av Ukraina.

Sedan Ryssland invaderade Ukraina har mer än 4 miljoner människor anlant till unionen på bara några veckor. Det är en omfattning och takt vi aldrig förut sett, och antalet förväntas öka.

Genom rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382¹ fastställdes att det föreligger massiv tillströmning till unionen av fördrivna personer som tvingats lämna Ukraina till följd av en väpnad konflikt, och tillfälligt skydd infördes för fördrivna personer från Ukraina.

Fördrivna personer som åtnjuter tillfälligt skydd eller tillräckligt skydd enligt nationell rätt, i enlighet med direktiv 2001/55/EG² och rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382, har ett akut behov av likvida medel för att täcka grundläggande kostnader. Många av dem har med sig hryvniasedlar, men har stora svårigheter att växla sedlarna till valutan i värdmedlemsstaten. Ukrainas centralbank har upphört att växla hryvniasedlar till utländska kontanter för att skydda Ukrainas begränsade valutareserver. Den extrema osäkerheten kring den eventuella framtida växelkursen mellan värdmedlemsstatens valuta och hryvnia hindrar i praktiken kreditinstitut från att växla in hryvniasedlar ens med rabatt.

Medlemsstaterna har gjort stora ansträngningar för att ge humanitärt bistånd till dem som flyr Ukraina. Ett antal medlemsstater har försökt komplettera dessa ansträngningar via initiativ för att göra det lättare att växla hryvniasedlar till värdmedlemsstatens valuta i syfte att hjälpa fördrivna personer från Ukraina att tillgodose sina behov, i synnerhet när de reser inom unionen.

Målet med detta förslag är att främja en samordnad strategi för potentiella nationella system i syfte att erbjuda fördrivna personer från Ukraina samma villkor när de växlar sina hryvniasedlar till lokal valuta, oberoende av vilken medlemsstat de befinner sig i.

¹ Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 av den 4 mars 2022 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följden att tillfälligt skydd införs (EUT L 71, 4.3.2013, s. 1).

² Rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (EGT L 212, 7.8.2001, s. 12).

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Detta förslag är helt förenligt med EU:s asylregelverk, i synnerhet med rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta, samt med rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 av den 4 mars 2022 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följderna att tillfälligt skydd införs. Det är också helt förenligt med unionens målsättning att upprätta ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, öppet för alla som av olika omständigheter tvingas söka skydd inom unionen.

Inslagen i förslaget är också förenliga med migrations- och asylpakten från september 2020 och de åtföljande lagstiftningsförslagen.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Detta förslag är förenligt med unionens yttre åtgärder, såsom EU:s sanktioner och andra restriktiva åtgärder. Detta förslag är en del av EU:s omfattande motåtgärder mot den ryska invasionen av Ukraina.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Förslaget grundar sig på artikel 292 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*), jämförd med artikel 78.1 och 78.2 c i EUF-fördraget. I enlighet med artikel 78.1 i EUF-fördraget ska unionen utforma en gemensam politik avseende asyl, subsidiärt skydd och tillfälligt skydd i syfte att erbjuda en lämplig status till alla tredjelandsmedborgare som har behov av skydd och att säkerställa principen om ”non-refoulement”. Denna politik ska överensstämja med Genèvekonventionen av den 28 juli 1951, med protokollet av den 31 januari 1967 om flyktingars rättsliga ställning och med andra tillämpliga fördrag. Enligt artikel 78.2 c i EUF-fördraget ska Europaparlamentet och rådet, vid tillämpning av artikel 78.1, i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet besluta om åtgärder om ett gemensamt europeiskt asylsystem som omfattar ett gemensamt system, i händelse av en massiv tillströmning, för tillfälligt skydd för fördrivna personer.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Detta förslag är förenligt med subsidiaritetsprincipen i artikel 5.3 i fördraget om Europeiska unionen (*EU-fördraget*). Förslaget främjar en samordnad strategi för alla medlemsstater i syfte att ge fördrivna personer från Ukraina samma behandling när de växlar sina hrvnyasiedlar till lokal valuta oberoende av vilken medlemsstat de befinner sig i, att skapa lika villkor för kreditinstituten och att förhindra eventuellt spekulativt beteende på marknaden.

- **Proportionalitetsprincipen**

Detta förslag är förenligt med proportionalitetsprincipen i artikel 5.4 i EU-fördraget. Varken innehållet i eller utformningen av denna föreslagna rekommendation går utöver vad som är

nödvändigt för att uppnå målen. De åtaganden som medlemsstaterna skulle göra är frivilliga och varje medlemsstat har frihet att besluta om de vill införa sådana potentiella nationella system.

- **Val av instrument**

En rådsrekommendation är ett lämpligt instrument på området. Den bygger på den befintliga EU-rätten och är i linje med den typ av instrument som finns tillgängliga för Europeiska unionens åtgärder inom ramen för det gemensamma europeiska asylsystemet. I rekommendationen fastställs åtgärder som medlemsstaterna bör överväga, men med flexibel vägledning till medlemsstaterna när det gäller valet och utformningen av åtgärderna.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Ej tillämpligt.

- **Samråd med berörda parter och insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Ej tillämpligt.

- **Konsekvensbedömning**

Förslaget innehåller rekommendationer om inrättande av nationella system för att hantera de svårigheter som uppstår när fördrivna personer som tvingats lämna Ukraina till följd av Rysslands invasion vill växla hryvniasedlar till den lokala valutan i den medlemsstat där de befinner sig. En konsekvensbedömning är dock inte nödvändig eftersom en rekommendation från rådet ger flexibel vägledning till medlemsstaterna om hur de bör välja och utforma sina åtgärder.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Ej tillämpligt.

- **Grundläggande rättigheter**

Detta förslag respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna liksom de skyldigheter som följer av internationell rätt, däribland Genèvekonventionen av den 28 juli 1951 om flyktingars rättsliga ställning, ändrad genom New York-protokollet av den 31 januari 1967.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Detta förslag till rekommendation kräver inga anslag från EU:s budget.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Ej tillämpligt.

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Ej tillämpligt.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

I punkt 1 anges syftet med och tillämpningsområdet för denna rekommendation.

Syftet med rekommendationen är att göra det lättare för de fördrivna personer som åtnjuter tillfälligt skydd eller tillräckligt skydd enligt nationell rätt i den mening som avses i artikel 2 i rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 att växla hryvniasedlar till den lokala valutan i den medlemsstat där de befinner sig.

I punkt 2 rekommenderas medlemsstaterna att inrätta nationella system för att göra det lättare att växla hryvniasedlar till den nationella valutan. Systemen bör föreskriva maximigränser på 10 000 hryvnia per person, utan avgifter, till den officiella växelkurs som offentliggörs av Ukrainas centralbank. Systemens varaktighet bör vara minst tre månader.

I punkt 3 rekommenderas medlemsstaterna att på bästa sätt utnyttja ett nätverk av deltagande kreditinstitut för genomförandet av systemet och att komma överens med de deltagande kreditinstituten om hur man dokumenterar och kontrollerar identiteten på varje fördriven person som använder systemet.

I punkt 4 rekommenderas medlemsstaterna att komma överens med Ukrainas centralbank om villkoren för en framtida inväxling av hryvniasedlar.

Förslag till

RÅDETS REKOMMENDATION

om växling av hryvniasedlar till värdmedlemsstaternas valuta till förmån för personer som flyr kriget i Ukraina

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 292 jämförd med artikel 78.1 och 78.2 c,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Sedan Ryssland invaderade Ukraina har mer än 4 miljoner människor anlant till Europeiska unionen på bara några veckor. Det är en omfattning och takt vi aldrig förut sett.
- (2) Genom rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382¹ fastställdes att det föreligger massiv tillströmning till unionen av fördrivna personer som tvingats lämna Ukraina till följd av en väpnad konflikt, och tillfälligt skydd infördes för fördrivna personer från Ukraina.
- (3) Fördrivna personer som åtnjuter tillfälligt skydd eller tillräckligt skydd enligt nationell rätt, i enlighet med rådets direktiv 2001/55/EG² och genomförandebeslut (EU) 2022/382, har ett akut behov av likvida medel för att täcka grundläggande kostnader. Många av dem har med sig hryvniasedlar, men har stora svårigheter att växla sedlarna till valutan i värdmedlemsstaten.
- (4) Ukrainas centralbank har upphört att växla hryvniasedlar till utländska kontanter för att skydda Ukrainas begränsade valutareserver.
- (5) Kreditinstitut i medlemsstaterna är inte villiga att växla in hryvniasedlarna på grund av deras begränsade konvertibilitet och exponeringen för valutarisker.
- (6) Vissa medlemsstater överväger att införa nationella system så att varje fördriven person ska kunna växla en begränsad mängd hryvnia till en fast kurs.

¹ Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 av den 4 mars 2022 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följden att tillfälligt skydd införs (EUT L 71, 4.3.2013, s. 1).

² Rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (EGT L 212, 7.8.2001, s. 12).

- (7) Växling av hryvnia till värdmedlemsstaternas lokala valuta bör underlättas för att hjälpa personer som fördrivits från Ukraina att tillgodose sina behov, särskilt när de reser inom unionen.
- (8) En samordnad strategi för medlemsstaternas nationella system bör främjas i syfte att ge fördrivna personer från Ukraina samma villkor när de växlar sina hryvniasedlar till lokal valuta oberoende av vilken medlemsstat de befinner sig i, att skapa lika villkor för kreditinstituten och att förhindra eventuellt spekulativt beteende på marknaden.
- (9) Ukrainas centralbank har kontaktat ett antal medlemsstater i syfte att införa sådana system för att köpa hryvniasedlar till den officiella växelkursen.
- (10) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 3 och 4 i det protokollet, deltar Irland inte i antagandet av denna rekommendation, som inte är tillämplig på Irland.
- (11) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av denna rekommendation, som inte är tillämplig på Danmark.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

SYFTE OCH TILLÄMPNINGSSOMRÅDE

1. Syftet med denna rekommendation är att göra det lättare för fördrivna personer som har rätt till tillfälligt skydd eller tillräckligt skydd enligt nationell rätt i den mening som avses i artikel 2 i rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 att växla hryvniasedlar till den lokala valutan i den medlemsstat där de befinner sig.

MED RESPEKT FÖR NATIONELLA BEFOGENHETER OCH MED BEAKTANDE AV NATIONELLA OMSTÄNDIGHETER OCH NATIONELL PRAXIS

REKOMMENDERAS FÖLJANDE:

CENTRALA REKOMMENDATIONER

2. Medlemsstaterna bör inrätta nationella system för att underlätta växlingen av hryvniasedlar till nationell valuta, med följande egenskaper:
 - (a) Alla fördrivna personer som kan styrka att de har rätt till tillfälligt skydd enligt direktiv 2001/55/EG eller tillräckligt skydd enligt nationell rätt i den mening som avses i genomförandebeslut (EU) 2022/382, såsom det som avses i kommissionens meddelande 2022/C 126 I/01³, bör kunna växla hryvniasedlar

³ Meddelande från kommissionen: Om operativa riktlinjer för genomförandet av rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av

till medlemsstatens valuta. När det gäller fördrivna ensamkommande barn bör växlingen göras av den företrädare som avses i artikel 16.1 i direktiv 2001/55/EG.

- (b) Maximigränser per person bör fastställas. Med beaktande av nationella omständigheter bör sådana maximigränser ligga på eller under 10 000 hryvnia per person.
- (c) Sådan växling bör tillåtas utan kostnad.
- (d) Den tillämpliga växelkursen bör vara den officiella växelkurs som offentliggörs av Ukrainas centralbank.
- (e) Systemens varaktighet bör vara minst tre månader.

YTTERLIGARE REKOMMENDATIONER

- 3. I syfte att garantera effektiv tillgång till växelsystemet bör medlemsstaterna sträva efter att på bästa sätt utnyttja ett nätverk av deltagande kreditinstitut för genomförandet av systemet. I syfte att säkerställa att i synnerhet maximigränsen per fördriven person respekteras bör medlemsstaterna överväga att komma överens med deltagande kreditinstitut om hur man dokumenterar och kontrollerar identiteten på varje fördriven person som använder systemet.
- 4. I syfte att garantera en sund finansiell styrning bör medlemsstaterna vid behov överväga att komma överens med Ukrainas centralbank om villkoren för en framtida inväxling av hryvniasedlar.

Utfärdad i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*

fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följden att tillfälligt skydd införs (EUT L 126 I, 21.3.2022, s. 1).